

Til Kirkerådet

Dato: 23.02.2017

Vår ref: 17/02075-1 fb539

Deres ref:

Hørings svar utpeking av biskop fra Tunsberg biskop og Tunsberg bispedømmeråd

HØRING OM ORDNING FOR UTPEKING AV BISKOPER

Tunsberg biskop og Tunsberg bispedømmeråd takker for muligheten til å avgi høring på ordning for utpeking av biskoper.

Aller først vil vi understreke: Man bør tilstrebe en prosess som gjør at gode kandidater velger å la seg nominere, og ikke sier nei på grunn av en altfor krevende prosess. Det er tross alt bare en som til slutt blir valgt. (jfr. 5.1.)

Bestillingen fra kirkerådet:

«Vi ber om tilbakemelding på hva slags ordning høringsinstansen går inn for, samt på konkrete bestemmelser i de ulike regelforslagene.»

Saken har en lengre historie men i denne runden er det pekt på tre mulige ordninger:

1. Dagens ordning videreføres, eventuelt med små justeringer.
2. Dagens ordning for nominasjon og rådgivende avstemning videreføres, men tilsettingen foretas av et eget organ for tilsetting av biskoper (jf. BM 3/14).
3. Det innføres en ren valgordning for biskoper, der den som vinner valget blir biskop (jf. KM 09/07). I likhet med de to første ordningene forutsetter dette en nominasjonsordning.

VALG AV ORDNING

I Veivalghøringen fra 2015 gikk Tunsberg biskop og bispedømmeråd inn for en ren valgordning (2.2). Tunsberg bispedømmeråd og Tunsberg biskop holder fast ved dette synspunkt og anbefaler dette. Saken vil da være endelig avgjort ved opptelling og regelen om at den som blir biskop skal ha minst 50% av stemmene, vil sikre at biskopen har bred tillit og støtte. Et annet anliggende som peker i retning av en ren valgordning er at dette styrker menighetsrådenes betydning i kirken, i tråd med det Kirkemøtet har ønsket. Valget bør derfor tillegges avgjørende vekt. En biskop er først og fremst bispedømmets biskop.

Mot dette kan anføres at det helhetskirkelige hensyn da ikke blir godt nok ivaretatt. Helhetskirkelige hensyn vil imidlertid godt kunne ivaretas med det vi foreslår som tillegg i reglene for sammensetning av nominasjonsorganet. Det er viktig med god kompetanse i bispemøtet som helhet. Man kan dog alltid hente inn kompetanse på ulike områder. Det er viktig både å vektlegge en bispekandidats kunnskap og klokskap.

Vi ser dog at det er argumenter som taler for en ordning der et sentralt organ har det siste ordet. Ikke minst gjelder det sammensetning av bispekollegiet kjønnsmessig

og den samlede teologiske profil, men også for sikre nødvendig kompetanse. Sekundært vil vi derfor likevel kunne anbefale en ordning etter dagens modell der endelig tilsetning skjer i kirkerådet.

Vi mener tilsetning i eget organ (2.3a) ikke er en god modell. Et eget tilsettingsorgan vil til tross for at det styrker biskopens selvstendige rolle i forhold til kirkerådet, være et nytt unødvendig organ. Når dette organet skal settes sammen blir det nok et sted for tilkjempet innflytelse og vil så langt vi kan se fort bare avspeile sammensetningen av kirkerådet. Skal bispevalget endelig avgjøres i et folkevalgt organ, bør det altså som nå være i kirkerådet.

Nominasjon: Det forutsettes at alle som nomineres oppfyller de krav man stiller til en biskop og at man derfor har en god og bred nominasjonsprosess. Vi tenker en god nominasjonsprosess i bispedømmets organer og en avstemning som gir god vekting mellom de forskjellige stemmeberettigede er det primære for å gi biskopen et godt mandat for sitt virke. Derfor ønsker vi at nominasjonskomiteen suppleres med nasjonale representanter slik det er beskrevet i punkt 3.1. med tre medlemmer av kirkerådet, 2 leke og en geistlig.

KOMMENTARER TIL FORHOLD SOM IKKE DIREKTE KOMMER FREM I REGELFORSLAGENE

3.10 Åremål for preses

Vi vil be kirkerådet vurdere å initiere en ytterligere utgreiing om det er arbeidsrettslig adgang til å tilsette biskoper på åremål (i henhold til §58 A nr.1).

Del 4: Nominasjon og utpeking av preses:

Vi mener preses normalt skal nomineres blant de tjenestegjørende biskopene. Ut ifra foreliggende regler kan det se ut som dette ikke ligger inne. Vi mener det burde det. Vi støtter ellers forslagene til regler som er fremlagt.

Del 5: Konsekvenser for kjønn og likestilling. Det vises her til undersøkelser som er gjort blant nominerte bispekandidater med spørsmål om erfaringer fra prosessen. Vi vet at kvinner oftere enn menn sier nei til å la seg nominere. Der heter det også: «Både kvinner og menn er likevel opptatt av at prosessen oppleves unødig lang, krevende og slitsom». Dette mener vi er et argument for å velge en ren valgordning.

DE ULIKE REGELFORSLAGENE Del 6

Tunsberg bispedømmeråd og Tunsberg biskop støtter de forslag til regler som er foreslått, men med to endringer:

Nominasjon ved ren valgordning(6.2). Dersom man velger ren valgordninger som er Tunsbergs primære valg, er det naturlig at de sentralkirkelige organer er representert i nominasjonsprosessen. Derfor ønsker vi at nominasjonskomiteen suppleres med nasjonale representanter slik det er beskrevet i punkt 3.1. med tre medlemmer av kirkerådet, 2 leke og en geistlig.

Stemmeberettigede: I forslaget er det bare vigslede grupper som er stemmeberettiget. Forslag til endring: Alle ansatte (ikke bare vigslede grupper) som er medlemmer av Den norske kirke har stemmerett. Ved avstemming foreslås det å følge reglene for valg av lek kirkelig tilsatt til bispedømmerådet §6-2: *Med «lek*

kirkelig tilsatt» menes i disse regler enhver person som er tilsatt av kirkelig fellesråd, menighetsråd eller bispedømmeråd i en lek kirkelig stilling på minst 15 timer i uken.

Noen øvrige kommentarer:

Biskopens og domprostens rolle i nominasjonen.

Regelverket slik det forslås nå har tatt ut biskopen fra nominasjonen. Vi støtter forslaget om at verken biskop eller domprost er en del av nominasjonsprosessen.

Tilleggsnominering:

Vi mener at ordningen med å kunne fremme tilleggskandidater med minst 100 stemmeberettigede fra visse kategorier og minst tre forskjellige prostier bør videreføres.

Stemmeberettigede.

Det ligger en reduksjon i antall stemmeberettigede i alle forslagene som bispedømmet slutter seg til. Generelt mener vi at reglene som er foreslått på dette punktet er tilpasset de ordninger de gjelder for, med det forbehold at vi ønsker at alle kirkelige ansatte skal ha stemmerett (se ovenfor).

Vekting av stemmer

Da høringsnotatet viser at det er liten forskjell i resultatene om man veker eller ikke veker stemmene vil forenklingshensyn tale for ikke å vekte. Det er likevel et pedagogisk poeng å vise at 2/3 av stemmene kommer fra det aktuell bispedømmet og 1/3 fra de sentralkirkelige organer. Vi mener derfor at vektingen bør beholdes

Avstemming

Vi støtter forslaget om å kunne stemme på inntil 3 kandidater slik at en stemmeseddel ikke forkastes selv om det er mindre enn 3 navn.

Kjellfred Dekko
Leder Tunsberg bispedømmeråd

Per Arne Dahl
Biskop

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.